

CA LÂM SÀNG UNG THƯ NỘI MẠC TỬ CUNG – XUẤT HUYẾT ÂM ĐẠO SAU MÃN KINH

TS.BS. TRẦN ĐẶNG NGỌC LINH
ĐẠI HỌC Y DƯỢC TP.HCM

Giới thiệu – Lý do

- Xuất huyết âm đạo sau mãn kinh là triệu chứng khá thường gặp do nhiều nguyên nhân khác nhau.
- Ung thư nội mạc tử cung là ung thư khá thường gặp, tần suất đang gia tăng tại Việt Nam, thường biểu hiện bằng xuất huyết âm đạo sau mãn kinh.
- Ca lâm sàng này bàn cách tiếp cận chẩn đoán một trường hợp xuất huyết âm đạo sau mãn kinh và xử lý ung thư nội mạc tử cung.

Mục tiêu

---

1. Trình bày được cách tiếp cận xử trí xuất huyết âm đạo sau mãn kinh.
2. Phân tích các chẩn đoán phân biệt nguyên nhân xuất huyết âm đạo sau mãn kinh
3. Chỉ định được các phương tiện chẩn đoán và phân tích các kết quả để có chẩn đoán xác định ung thư nội mạc tử cung.
4. Phân tích được các kiểu lan tràn của ung thư nội mạc tử cung
5. Nêu được các mô thức điều trị chính trong ung thư nội mạc tử cung.

Tình huống lâm sàng

Bà B. 65 tuổi. Cách nhập viện 2 tuần, bà B bị xuất huyết âm đạo máu đỏ sẫm, loãng, lượng ít, từng đợt rỉ rả, không kèm triệu chứng khác, bệnh nhân đến khám tại bệnh viện Phụ sản.

Bà B đến khám trong tình trạng tỉnh táo, tổng trạng tốt, mạch huyết áp ổn định, tự đi lại bình thường.

Tiếp cận xử trí ban đầu ca này như thế nào?

1. Tiếp cận ban đầu

Trường hợp này có phải là cấp cứu hay nguy hiểm tính mạng không?

Bệnh sử:

- Khai thác các triệu chứng xuất huyết âm đạo sau mãn kinh: thời gian – tính chất máu – diễn tiến xuất huyết.
- Các triệu chứng khác cần khai thác:.....

Tiền căn:

- Các yếu tố tiền căn nào cần khai thác

Đánh giá: Sinh hiệu: M, HA, tổng trạng, da niêm

Bệnh sử:

- Xuất huyết âm đạo sau mãn kinh: Khi nào?- máu đỏ tươi hay sẫm?, có máu đông hay không? Diễn tiến như thế nào?
- Các triệu chứng khác: huyết trắng, đau nhức, tiêu, tiểu.....

Tiền căn:

- Bệnh lý: tim mạch: dùng kháng đông, tiểu đường, nhược giáp, ung thư
- Tiền căn gia đình: UT vú, UT nội mạc tử cung, UT đại tràng, UT buồng trứng

Nguyên nhân nào gây xuất huyết âm đạo sau mãn kinh?

Các nguyên nhân gây xuất huyết âm đạo sau mãn kinh

- Các bệnh lý viêm nhiễm
- Các rối loạn nội tiết
- Ung bướu
- Khác:

Phương tiện để phân biệt các nhóm nguyên nhân này?

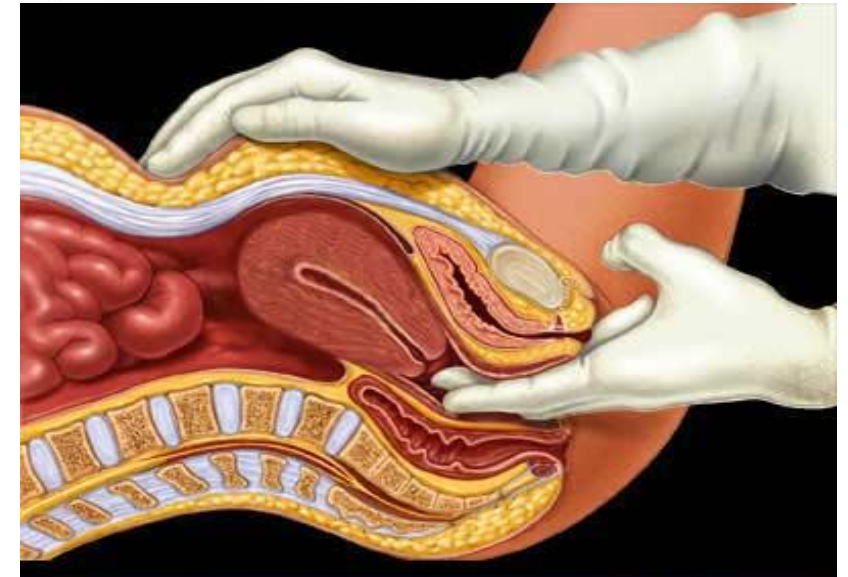
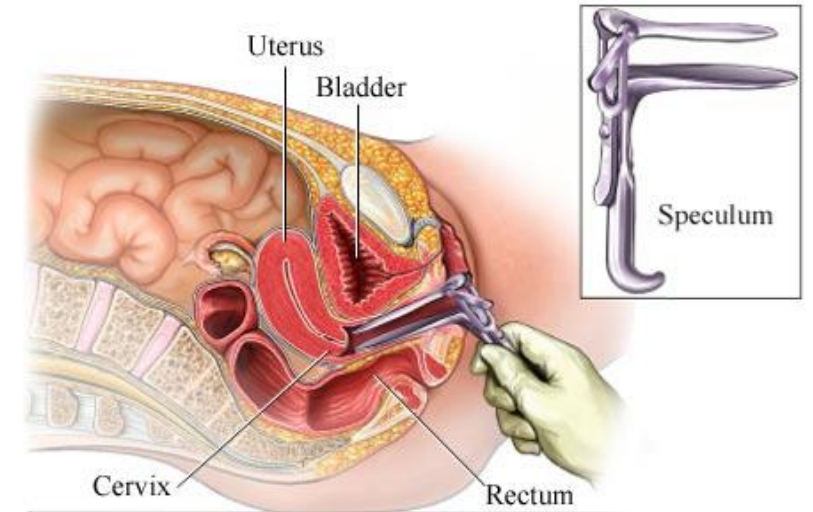
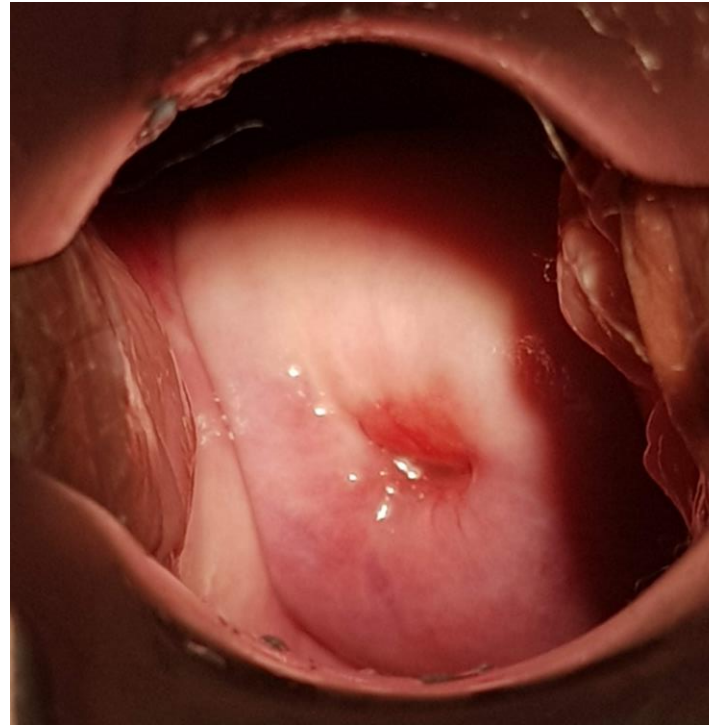
Phương tiện chẩn đoán các nguyên nhân gây xuất huyết âm đạo sau mãn kinh

- Các bệnh lý viêm nhiễm
- Các rối loạn nội tiết
- Ung bướu
- Khác:
  - Khám lâm sàng
  - Phương tiện hình ảnh
  - Xét nghiệm sinh hóa
  - Giải phẫu bệnh

Khám lâm sàng

Bn tỉnh tiếp xúc tốt, ECOG=0. M: 82lần/1phút,
HA=114/72mmHg, da niêm hồng

- Khám phụ khoa:
- Khám hạch
- Khám toàn thân

Phương tiện chẩn đoán nào nên được dùng?

Phương tiện hình ảnh

Phương tiện đầu tay:.....mục đích → Kết quả

Phương tiện tiếp theo bao gồm:.....mục đích → Kết quả

Xét nghiệm sinh hóa

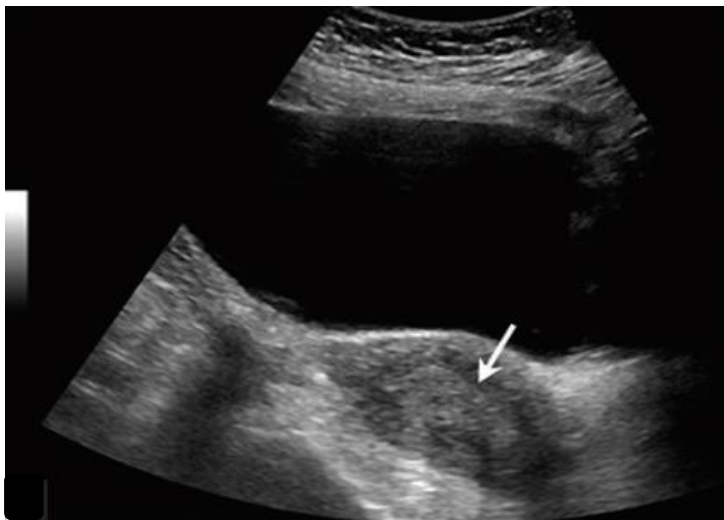
Xét nghiệm công thức máu:.....mục đích → Kết quả

Xét nghiệm chức năng đông máu:.....mục đích → Kết quả

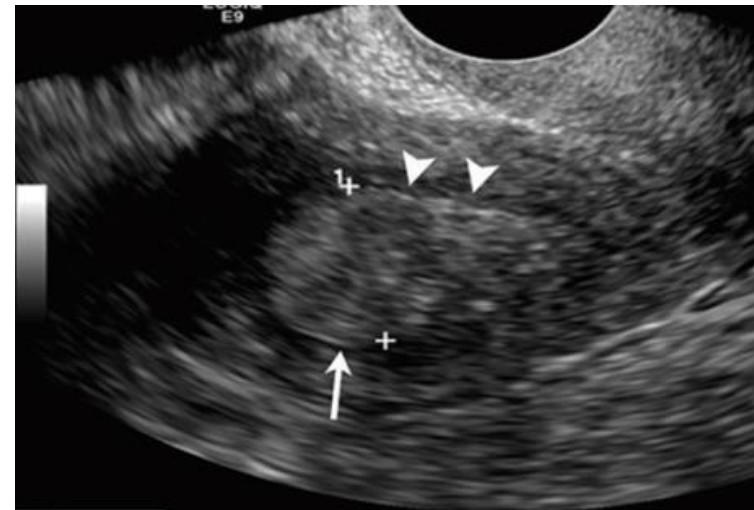
Xét nghiệm chức năng gan, thận:....mục đích → Kết quả

Các dấu hiệu sinh học của bướu (tumor biomarkers) nếu có

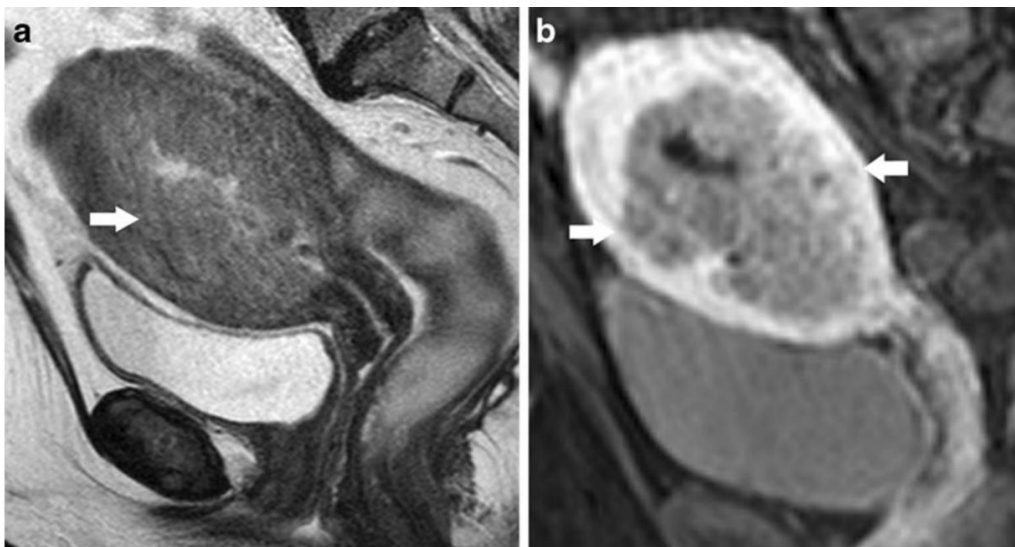
Một số kết quả

Siêu âm qua ngã bụng

Siêu âm qua ngã âm đạo

MRI vùng chậu

Xét nghiệm sinh hóa
Công thức máu
Đông máu
Chức năng gan, thận

1. Tổn thương ở cơ quan nào?

Đầu tay: siêu âm bụng chậu: xem kích thước tử cung, bề dày nội mạc tử cung, ứ dịch lòng tử cung? bướu vùng chậu không? có di căn gan hay chèn ép gây thận ứ nước, dẫn niệu quản

Kết quả

Nội mạc tử cung dày có khối 56 X40 X15mm, lan hơn 1/2 bề dày lớp cơ. Các cơ quan khác: bình thường. Kết luận: Nghi ngờ bướu nội mạc tử cung

Cả này: nguyên nhân xuất huyết được nghĩ do bướu nội mạc tử cung

Nếu siêu âm bụng bình thường, phải xử trí tiếp theo ra sao?

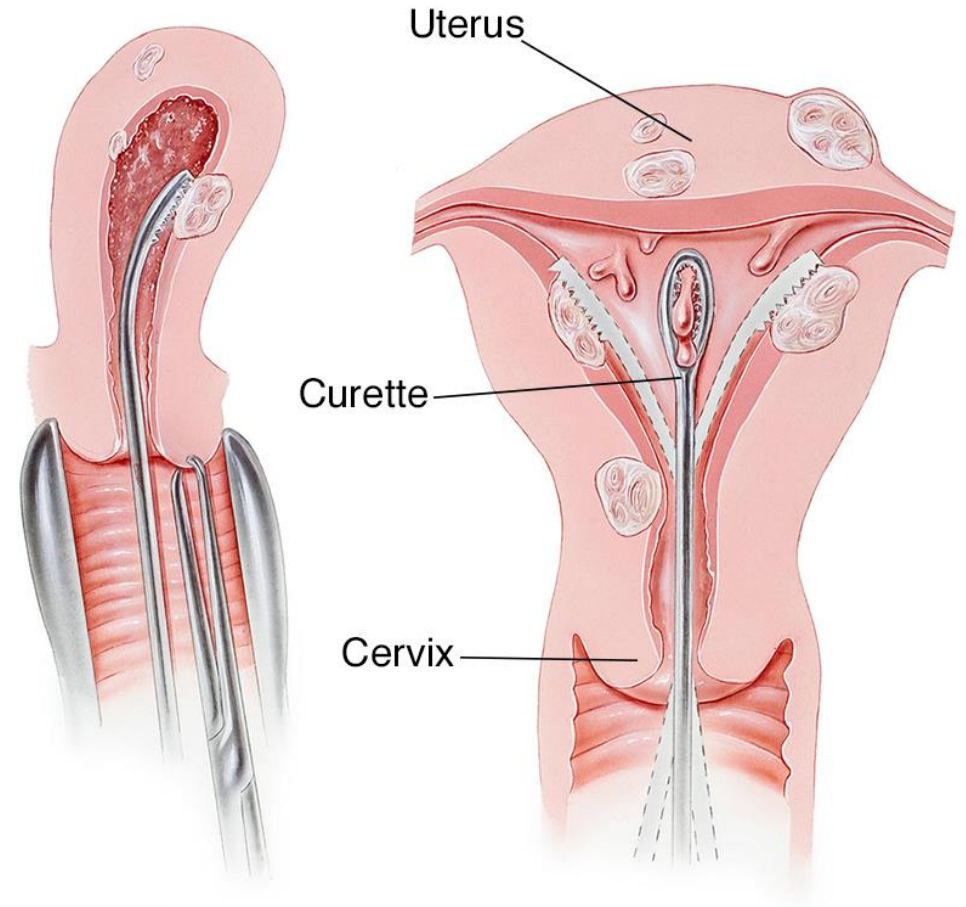
Cách chẩn đoán xác định bằng giải phẫu bệnh

Lấy mẫu bệnh phẩm nội mạc tử cung:
Sinh thiết nội mạc tử cung

- Cách thực hiện
- Diễn giải kết quả
- Xử trí khi kết quả không phù hợp với lâm sàng và hình ảnh

Kết quả ca này: carcinôm tuyến dạng nội mạc tử cung, grad 2, xâm lấn

Diễn giải kết quả

2. Lành tính hay ác tính?

Bằng xét nghiệm gì?

Giải phẫu bệnh

Lấy mẫu bằng cách nào? Nạo sinh thiết lòng tử cung

Cần chuẩn bị gì?

Vô cảm, đông máu

Các xét nghiệm khác cần làm để phục vụ chẩn đoán và điều trị

Kể tên các xét nghiệm khác cần chỉ định, mục đích và diễn giải kết quả

Nêu diễn tiến tự nhiên của ung thư nội mạc tử cung – các phương tiện để đánh giá xâm lấn và di căn

Chẩn đoán: cơ quan, bản chất, giai đoạn,

Mở rộng: bản chất sinh học của bướu?

Xử trí

Lựa chọn điều trị đầu tiên

- Vai trò của phẫu trị
- Vai trò của hóa trị
- Vai trò của xạ trị

Mở rộng

- Xếp giai đoạn phẫu thuật
- Phân nhóm nguy cơ

Kết luận

Xuất huyết âm đạo sau mãn kinh là một triệu chứng do nhiều nguyên nhân

Hỏi bệnh sử kỹ, khám lâm sàng và chỉ định các phương tiện chẩn đoán phù hợp giúp chẩn đoán được nguyên nhân và có hướng xử trí thích hợp

Ung thư nội mạc tử cung (UTNMTC) là ung thư khá thường gặp, thường biểu hiện bằng xuất huyết âm đạo sau mãn kinh.

Các phương tiện chẩn đoán chính đánh giá bướu ở nội mạc tử cung là siêu âm, MRI. Nạo sinh thiết nội mạc tử cung giúp có giải phẫu bệnh xác định.

Bệnh diễn tiến chủ yếu tại chỗ, tại vùng cần được đánh giá bằng các phương tiện phù hợp: CT scan bụng chậu, soi bàng quang, trực tràng ,...

Phẫu trị là điều trị đầu tay. Đa số trường hợp cần phối hợp đa mô thức.